CÂTEVA OBSERVAȚII PRIVITOARE LA TRADUCEREA UNOR TERMENI CARE PROVIN DIN FORMAȚII ONOMATOPEICE

Liliana Agache
Institutul de Lingvistică *Iorgu Iordan-Al. Rosetti* Bucureşti

Quelques remarques concernant la traduction des termes provenant de formations onomatopées (Résumé)

L'article fait une analyse lexico-sémantique structurale du paradigme des sons caractéristiques aux humains (spécialement pour ceux qui sont marqués par le sème /non-articulé/). Les sèmes distinctifs pour ce paradigme sont: /produit par un humain/, /- articulé/, /+tonalité/, /+intension/, /+sentiment/. Ils apparaissent dans divers contextes, en roumain et en français. L'analyse contrastive roumain-français suppose une analyse détaillée pour découvrir les unités minimales de la signification et une analyse combinatoire pour former des unités significatives supérieures.

Ainsi, on met en évidence les traits communs ou spécifiques pour les deux langues.

1. Lucrarea de față continuă un articol mai vechi[1] în care am încercat o analiză lexico-semantică structurală a paradigmei[2] sunetelor caracteristice omului dintr-o perspectivă comparativă româno-franceză, evidențiind semele distinctive ale acestei paradigme cu scopul de a oferi soluții pentru diferite situații de translare[3]. De această dată semul central aflat în interesul nostru este /nearticulat/[4], iar selecția termenilor se face în funcție de acest sem.

Vom urmări într-o analiză detaliată unitățile minimale ale semnificației fiecărui termen ales din limba română, individual, şi comparativ cu limba franceză, iar într-o analiză combinatorie unitățile semnificative superioare atât în plan sintagmatic, cât şi paradigmatic[5]. Termenii sunt de natură onomatopeică, mai exact verbe care

[1] *''Sunet şi zgomot într-o analiză comparativă româno-franceză cu referire la fenomenele sonore specifice omului /suferință/* (1), publicat în *Limbaje şi comunicare*, vol. IV, Suceava, 1999, p. 11-19.

[2] Prin paradigmă înțelegem un ansamblu de termeni care sunt reprezentați prin particularități de sens comune.

[3] Semul central aflat în interesul nostru era semul /suferință/, iar selecția termenilor s-a făcut în funcție de acest sem.

[4] Sinonim cu *fără semnificație lingvistică*. Semul /nearticulat/ poate fi folosit şi în cazul analizei verbelor care provin din formațiuni onomatopeice (şi care fac obiectul cercetării noastre), pentru că structura lor semantică include şi acest sem.

[5] Interesul nostru urmează cercetărilor făcute de Angela Bidu-Vrănceanu (vezi SCL, XXXI, 1980, nr.2, p. 115-135, SCL, XXXII, 1981, nr. 3, p. 235-245 SCL, XXXII, 1981, nr. 4, p. 365-386), cu privire la aceeaşi paradigmă. Autoarea pleacă de la teoriile lui E. Coseriu (*Pour et contre l'analyse sémique*, Tokyo, 1983, p. 52-68) şi face analiza structurii termenilor care

BDD-A3642 © 2004 Ovidius University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 17:58:49 UTC)

provin din onomatopee, dar care nu prezintă în esență seme modificatoare capabile să disocieze izbitor onomatopeea în sine de varianta ei verbală.

Analiza contrastivă va ține seama de formula semică în profunzimea ei, încercând să pună în valoare şi semele modificatoare[6], nu doar pe cele centrale, iar formula componențială va avea în vedere şi semele reziduale ori surplusul semantic.

Analiza contextuală este implicită, prezentând interes doar din punctul de vedere al consecințelor semantice. Chiar dacă sensurile termenilor folosiți sunt mutual exclusive într-un context, între diferitele sensuri există unul sau mai multe seme comune[7]. Unii lingvişti[8] precizează că, pentru păstrarea echilibrului semantic în cadrul unui cuvânt polisemantic, unul singur dintre sensuri este denotativ pur. În cazul analizei noastre nu se pune problema echilibrului semantic pentru că termenii în discuție sunt în general monosemantici.

Se ştie că pentru a cunoaşte trăsăturile semantice ale oricărui termen este suficientă o analiză semică abstractă, ruptă de context; factorii de natură socio-culturală, afectivă, care vizează subiecții pot să completeze situația de discurs sau de comunicare şi asigură în cadrul contextului o traducere adecvată. Trăsăturile distinctive identificate în cazul unei analize semice nu sunt universale, aşa cum s-ar crede, ele depind de natura limbii, subiecții vorbitori sunt diferiți, iar o comparație între subiecți diferiți ce vorbesc limbi diferite are un rezultat cu atât mai nesigur, cu cât vorbim în acest caz despre mijloace culturale extra-lingvistice diferite, iar propozițiile, din punct de vedere semantic, sunt şi ele diferite. Aspectul poate fi cu atât mai interesant cu cât analizăm sunete nearticulate, a căror traducere poate fi făcută, în unele situații, independent de context, în altele, dependent de un anumit context sau îşi poate modifica semul /intenție/ în funcție de circumstanțele extralingvistice.

Vom lua în considerație doar verbele[9], marcând semele distinctive ori comune

---

indică fenomene sonore în general, specificând diferența dintre semele -bază: /sunet/ şi /zgomot/.

[6] Pentru că analizăm termeni derivând din formații onomatopeice, ne temem că va fi destul de greu să găsim seme modificatoare elocvente.

[7] De asemenea, sensurile pot fi libere de context ori determinate contextual (M. Bucă – V. Moldovan, *Limitele semantice ale cuvântului* în *Semantică şi semiotică*, Bucureşti, 1981, p.111).

[8] Ion Coteanu (coordonator), *Limba română contemporană*, *Vocabularul*, vol II, Bucureşti, 1975, p. 61.

[9] În alegerea materialului am preluat punctul de vedere al lingviştilor: M. Alinei, *La struttura del lessico*, 1974, Mulino, Bologna; J. Apresjan, *Analyse distributionnelle des significations et champs sémantiques structurés* în "Langages", 1966, nr. 1, p. 44-74; E. Coseriu, *Vers une typologie des champs lexicaux*, în "*Cahiers de lexicologie"*, XXVI, 1975-II, p. 30-51 care

BDD-A3642 © 2004 Ovidius University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 17:58:49 UTC)

care exprimă maniera în care se produce zgomotul, intenţia de realizare a acţiunii, situaţia de dependenţă sau independenţă faţă de context, prezenţa cauzei (considerând ca efect prezenţa sunetului), sentimentul ce însoţeşte acţiunea. Ne vom limita la diferenţierea semantică a termenilor, urmărind specializarea lor pe câmpuri.

Ca primă etapă vom dezambiguiza cuvântul din punct de vedere semantic, fiecare sens din dicţionarele utilizate[10] fiind considerat omonim artificial şi tratat ca atare.[11] Supunem atenţiei doar termenii de la nivelul limbii literare definiţi prin semele /autoprodus de om/[12], /nearticulat/. Redarea realităţii sonore se face referenţial.

Este ştiut faptul că[13] studiul sensului depinde de proprietatea semelor şi de modalitatea de combinare în enunţ, interpretarea sensului lexical (denotativ ori conotativ) făcându-se deopotrivă în context şi prin descoperirea în prealabil a unităţilor minimale ale semnificaţiei.

Analiza componenţială o va preceda pe cea combinatorie (în enunţ) şi pe cea comparativă (referenţială), scopul fiind urmărirea realizării perechilor omosemice între limbi pentru a stabili identităţile sau opoziţiile de conţinut.

---

consideră că nu este indicată analiza pe părţi de vorbire diferite pentru termenii care se definesc prin aceleaşi trăsături semantice. Mai mult, referirea la interjecţii, care sunt mult mai greu de abstractizat, ar complica analiza redirecţionând-o pe observarea semelor reziduale, foarte importante în acest cadru.

[10] Am consultat toate dicţionarele de limbă română şi limbă franceză standard, analogice şi de sinonime aflate la Biblioteca Academiei Române şi la Biblioteca Institutului de Lingvistică " Iorgu Iordan - Al. Rosetti": *Dicţionarul Academiei,* Bucureşti, 1913; *Dicţionar analogic şi de sinonime al limbii române*, Bucureşti, 1978; *Dicţionarul explicativ al limbii române*, Bucureşti, 1996; *Dicţionarul limbii române*, Bucureşti, 1965; *Dicţionarul limbii române literare contemporane,* Bucureşti 1955; *Dicţionarul limbii române moderne,* Bucureşti, 1958; *Dictionnaire analogique,* Paris, 1984; PAUL ROBERT – *Dictionnaire alphabétique et analogique de la langue française*, Paris, 1988; EMILE LITTRÉ – *Dictionnaire de la langue française,* Paris, 1961; PIERRE LAROUSSE – *Grand Dictionnaire Universel du XIX ^{e}siècle*, Paris; *Dictionnaire encyclopédique,* Paris, 1999 ; WALTER VON WARTBURG – *Dictionnaire Étimologique de la langue française,* Paris, 1968 ; FRÉDÉRIC DAMÉ – *Nouveau dictionnaire roumain-français*, Paris, 1893; *Dictionnaire des synonymes,* Paris, 1971; LEXIS – *Dictionnaire de la langue française,* 1975; *Trésor de la langue française – Dictionnaire de la langue du XIX et du XX siècle*, 1789 – 1960, Paris, Edition du Centre Naturial de la Recherche Scientifique, 1974, tome I, II, III.

[11] Folosim ca punct de plecare în operaţia de delimitare a semelor din cadrul analizei componenţiale, interpretarea definiţiei lexicografice.

[12] Termen propus de E. Coseriu (*Zur Vorgeschichte der strukturellen Semantik* în "To honor Roman Jakobson", 1967, Paris, Hague, London, p. 491), pe care-l defineşte ca "rezultat al organismului uman prin producerea dinamică a tonului".

[13] Ion Coteanu, *op. cit.,* p. 4.

BDD-A3642 © 2004 Ovidius University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 17:58:49 UTC)

Plecăm de la ideea că lexemele sunt recurente. Alegerea unui termen dintr-un context dat este întotdeauna dependentă de anumite convenţii semantice care se cer respectate pentru realizarea comunicării. Vom urmări sensul unităţilor în context.

2.Trebuie precizat din capul locului că în general este vorba despre două seme diferite, decompozabile, care au ca sem bază /fenomen sonor/. Este vorba despre /sunet/ şi /zgomot/, opoziţia lor putând să fie exprimată în metalimbaj.

În ceea ce priveşte termenii aleşi, în cadrul acestei analize putem vorbi despre o combinare între seme ce aparţin în exclusivitate sunetului şi seme specifice zgomotului. Astfel, de la sunet vom folosi semele: /definibil/, /care indică/, /nearticulat/, iar de la zgomot: /neomogen/, /dezagreabil/. Semele comune sunt: /audibil/, /modul de producere a sunetului/ (ca rezultat al acţiunii directe a omului), /intenţie/, /spontan/ şi /modul de percepţie a lui/, marcat întotdeauna /referenţial/.

Specificăm faptul că în metalimbaj *sunet* poate fi reprezentat printr-o diversitate de seme, poate căpăta chiar caracteristicile specifice pentru *zgomot*, ducând la realizări lingvistice diferite.

Chiar dacă în expunere vom vorbi despre fiecare termen ca despre un /ansamblu de sunete/, vom marca termenii care desemnează semul *sunet*, diferit de cei care desemnează semul *zgomot*, prin aplicarea implicită a ipotezei că *sunetul* reprezintă o asimilare a mesajului în funcţie de /intenţie/, /scop/, spre deosebire de *zgomot*, pentru care mesajul nu este exprimat expres, condiţia de existenţă (subiectul care să preia mesajul) fiind absentă. În fapt, semul /ansamblu de sunete/ prin care se caracterizează termenii întregii paradigme reprezintă reuniunea de vocale (sunete) şi consoane (zgomote), aşa încât, pentru un termen, calificarea ca /omogen/, /confuz/ nu înseamnă întotdeauna o explicitare evidentă în definiţia lexicografică.

3.Termenii supuşi analizei sunt: *a gânguri, a hârâi, a hârcâi, a horăi, a horcăi, a scânci, a sâsâi, a sforăi, a se smiorcăi, a şuşui, a ţistui, a ţâţâi.*

Această serie de termeni are ca sem comun, central /nearticulat/, nu sunt marcate cu semele: /intensitate/, /durată/, /neomogen/, şi nu reclamă în mod expres calificative sau determinanţi meniţi să le confirme ori să le nuanţeze acţiunea pe care o exprimă.

Vom reclasa termenii aflaţi în discuţie în funcţie de semul specific.

Astfel, încărcaţi cu semul /o anumită semnificaţie/ sunt: *a gânguri* şi *a (se) smiorcăi*.

Definiţia componenţială pentru *a gânguri, a se smiorcăi* este următoarea: /a emite sunete/, /nearticulat/, /autoproduse de copii mici/. Primul termen are ca sem rezidual /realizat mecanic/, adică fără intenţie explicită. Cauza se presupune a fi (din punct de vedere psihologic) buna dispoziţie a copilului.

A se smiorcăi este marcat cu /intenţie/ (pentru a atrage atenţia), sem ce aparţine totuşi gamei semelor reziduale. Corespondentele din limba franceză sunt

BDD-A3642 © 2004 Ovidius University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 17:58:49 UTC)

gazouiller, balbutier pentru termenul *gânguri*, şi *renifler, pleurnicher* pentru termenul *smiorcă*i. De remarcat că, în cazul limbii franceze, *pleurnicher* este încărcat şi cu un sem modificator /încet/ care schimbat cu /puternic/ face imediat trimitere la *pleurer.*

Contextele în care apar aceşti termeni precizează că autorul sunetului este un copil în general. În mod facultativ pot avea şi determinanți:

un băiețel *gângurea* încet // un garçon *gazouillait* / *balbutiait* doucement
o fată *se smiorcăia* (*scâncea)* surd // une fille *reniflait / pleurnichait* sourdement

In cazul primei perechi de termeni este evident caracterul polisemantic la nivelul ambelor limbi, remarcându-se faptul că se pot atribui atât oamenilor cât şi păsărilor. Cu toate acestea, corespondența dintre cele două limbi nu se realizează, datorită faptului că în limba română sensul 1 al lui *a gânguri* este atribuit subiectului uman, şi abia sensul 2 păsărilor, în timp ce în limba franceză este invers. Mai mult decât atât, limba franceză nu-şi specializează termenii. Astfel, în limba franceză, termenul folosit pentru subiectul uman este acelaşi, *balbutier*, folosit drept corespondent al lui *a se bâlbâi.*

LR[14] LF
1----------2
2----------1

In ceea ce-l priveşte pe *a se smiorcăi,* respectiv *renifler, pleurnicher*, echivalența dintre cele două limbi este prezentă la nivelul semelor regăsite în definițiile lexicografice.

LR LF
1----------1

O altă serie, individualizată de această dată prin semele /nearticulat/, /de un anumit tip/, /cu scop determinat/ sau /însoțind alte acțiuni/, este formată din termenii: *a sâsâi, a şuşui, a țâțâi, a țistui.*

Subseria *a sâsâi, a şuşui* nu intră în relație de sinonimie 1 la 1, sensul prim al lui *a sâsâi* (despre şerpi, gâşte) având drept corespondent semantic sensul 2 al lui *a şuşui.* Atribuit omului, *a şuşui* apare cu sens figurat. Cu această precizare, menționăm definiția lor componențială: /a emite sunete/, /autoproduse de om/, /nearticulate/, /de un anumit tip/, /repetat/, /prelungit/, /cu un scop determinat/ (acela de a obține liniştea sau de a adormi un copil).

In limba franceză, aceşti termeni au un singur posibil corespondent: *siffler,* primul sens al formei intranzitive fiind atribuit oamenilor, iar al doilea fenomenelor

[14] Vom folosi siglele LR pentru limba română şi LF pentru limba franceză.

BDD-A3642 © 2004 Ovidius University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 17:58:49 UTC)

naturale (vânt), ori diferitelor obiecte (şuierul gloanțelor). In cazul formei tranzitive, primul sens este atribuit fenomenelor naturale, iar următoarele sensuri fac trimitere la oameni.

Nu poate fi vorba despre o corespondență semantică ideală în acest caz, mai ales datorită faptului că verbul *siffler* nu are în mod explicit, în componența sa, ca scop determinat pe acela de a obține liniştea sau de a adormi un copil. Prin urmare, *siffler* poate fi folosit drept corespondent franțuzesc pentru cele două verbe, fără însă a le garanta un efect semantic ideal.

Ea sâsâia (2) uşor pentru a-l adormi. / *Elle sifflait doucement* pour l'endormir.

Ea şuşuia (fig.) uşor pentru a-l adormi / *Elle sifflait doucement* pour l'endormir.

In ambele situații contextul implică obligatoriu prezența expresă a emițătorului, nume de persoană, iar corespondența dintre cele două limbi s-ar traduce astfel:

LR		LF
sâsâi	2----------	*siffler (prin extensie semantică)*
şuşui	(fig.)----------	*siffler (prin extensie semantică)*

Cea de-a doua subserie, *a ţâţâi, a ţistui*, se defineşte astfel: /a emite sunete/, /autoproduse de om/, /nearticulat/, /cu scop determinat/ (în primul caz, acela de a atrage cuiva atenția, în cel de-al doilea, acela de a impune liniştea).

În cazul lui *a ţâţâi*, în limba română primul sens este atribuit animalelor ori insectelor[15]. Corespondente în franceză sunt: *striduler, crisser* pentru insecte. Sensul doi al termenului românesc este atribuit omului[16] şi nu are corespondent unic în limba franceză, fiind aproape intraductibil. *Crisser*[17] este un verb provenit dintr-o formație onomatopeică specifică omului, dar are altă notă semantică decât cea din discuție; semnifică zgomotul produs de scrâşnirea dinților. In cazul termenilor franțuzeşti, nu putem vorbi despre o sinonimie totală, fiecare căpătând o oarecare specializare[18].

[15] *A ţârâi.*

[16] *A scoate un sunet asemănător cu un "ţ" prelungit.*

[17] Sensul apare în *Dictionnaire alphabétique et analogique de la langue française* al lui Paul Robert, Paris, 1953.

[18] *Dicționarul român-francez* redactat sub coordonarea Anei Canarache şi a lui Constantin Borănescu notează ca sinonim pentru termenii aflați în discuție pe *grilloter* ca fiind specializat pentru *le grillon* (greierele). Se dă ca exemplu: *Le grillon grillote (stridule).* Specificăm faptul că este singurul dicționar dintre cele văzute de noi care menționează acest termen.

BDD-A3642 © 2004 Ovidius University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 17:58:49 UTC)

In acelaşi timp, corespondența se regăseşte la nivelul celui de-al treilea sens din limba română[19], cel figurat.

Prin urmare, sensul 3 din expresia: *a-i țâțâi inima de frică* este echivalent sensului 2 al termenilor *trembler, palpiter*, din franceză.

îi țâțâie inima de frică / Il tremble de peur.

LR	LF
1	1
2	0[20]
3	2

A țistui se utilizează cu primul sens în contexte în care trebuie să se indice subiectul ca nume de persoană, spre deosebire de cel de-al doilea sens, care este /produs mecanic/. Termenul se defineşte prin interjecția corespunzătoare *țist!* (care impune liniştea).

Limba franceză foloseşte pentru verbul *a țistui* cu sensul 1, o sintagmă: *imposer le silence*[21], De fapt, în limba franceză, pentru redarea cât mai exactă a termenului românesc se reproduce un sem din cadrul definiției lexicografice, fără să specializeze un termen pentru acest sens. Deşi exemplul din limba franceză se situează în alt registru semantic, avantajul constă în faptul că, astfel, limba franceză dispune de un surplus semantic care poate antrena diferite seme modificatoare, cum ar fi /intensitate/, /sentiment/, /cauză/.

Profesorul, indignat, *țistui*. / Le professeur, indigné, *fit "Chut!"*

Țst! făcu profesorul indignat. / *Chut!* dit le professeur indigné.

LR	LF
1	0[22]
2	2.

Ultima serie de termeni care cuprinde verbele *a hârâi, a horcăi, a sforăi,* respectiv *râler, ronfler* se distinge prin semul /însoțind respirația/. Definiția componențială a acestor termeni este: /a emite sunete autoproduse de om/,

[19] *A tremura.*

[20] Nivelul 0 este folosit atât pentru a indica atât lipsa totală a unui termen, sinonim lexical al cuvântului expus analizei, cât şi pentru înlocuirea unui termen, nespecializat într-una dintre limbi, cu o sintagmă, care de cele mai multe ori reprezintă un sem regăsit în definiția lexicografică a termenului inițial.

[21] Corespondența semantică totală dintre cele două limbi se manifestă abia la nivelul celui de-al doilea sens, care face referire la gloanțe: *a țistui = a şuiera (gloanțele țistuie),* respectiv, *siffler.*

[22] Considerăm că avem a face cu nivelul 0 pentru că nu se poate vorbi de o corespondență totală la nivelul verbelor. specializate. Practic doar limba română îşi specializează termenii pentru această acțiune.

BDD-A3642 © 2004 Ovidius University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 17:58:49 UTC)

/nearticulate/, /confuze/, /de un anumit tip/, /însoțind alte acțiuni/. *A sforăi* include ca sem rezidual /în timpul somnului/.

În cazul ultimului termen, contextul este foarte important pentru a dezambiguiza cele două sensuri[23] ale termenilor care se includ în paradigme diferite din sistemul sunetelor. El este însoțit, în cazul substantivelor, de determinanți (de obicei substantive în genitiv), iar la verb, subiectul trebuie să indice ca autor al sunetului, o persoană. Sensul 1 al termenului românesc intră în coincidență totală cu termenul franțuzesc. Nu se bucură de aceeaşi echivalență şi sensul 2 al termenului românesc, care se referă la cai. Limba franceză foloseşte pentru cai verbul *renâcler*.

Ion *sforăie* / Ion *ronfle*

LR LF

1----------1

Cât priveşte pe *hârâi* şi *hârcâi*, respectiv *râler*, putem spune că face parte din gama seriilor de termeni care acceptă pentru nuanțare diferiți determinanți.

El *horcâie* puternic / Il *râle* fortement
hârâie

Prin urmare corespondența dintre cele două limbi este de 1 la 1.

LR LF

1----------1.

4. La capătul analizei pe care am încercat să o expunem aici – cu referire la un cadru foarte restrâns al sunetelor produse de om, mai exact al celor marcate cu semul /nearticulat/ - constatăm că, fără a putea vorbi de o relație de echipolență de grad inferior între câteva perechi de termeni dintre cele două limbi, putem totuşi remarca asemănarea, la nivelul aceluiaşi tip de context. Chiar dacă încercarea noastră de a stabili perechi omosemice între termeni ce aparțin unor limbi diferite pare forțată, suntem de părere că această posibilitate există şi poate fi productivă dacă este luată corect în calcul în actul traducerii.

BIBLIOGRAFIE

ARCAINI, 1972: ARCAINI, *Linguistique appliquée, structure-fonction-transformation*, Paris, 1972.

BIDU-VRÂNCEANU, 1980: ANGELA BIDU-VRÂNCEANU, *Analiza structurii termenilor care indică fenomene sonore*, în SCL XXXI, 1980, nr.2, p.115-135.

BIDU-VRÂNCEANU, 1981a: ANGELA BIDU-VRÂNCEANU, *Analiza structurii termenilor care indică fenomene sonore (Sunete caracteristice animalelor, păsărilor, insectelor)*, în SCL, XXXII, 1981, nr.3, p.235-245.

[23] (Despre oameni) *A sforăi = a respira greu în timpul somnului, producând un zgomot caracteristic; a horcăi, a horăi* şi (despre cai) *a forăi.*

BDD-A3642 © 2004 Ovidius University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 17:58:49 UTC)

BIDU-VRÂNCEANU, 1981b: ANGELA BIDU-VRÂNCEANU, *Analiza structurii termenilor care indică fenomene sonore*, în SCL, XXXII, 1981, nr.4, p.365-386.
BIDU-VRÂNCEANU, 1981c: ANGELA BIDU-VRÂNCEANU, *Structura denumirilor fenomenelor sonore în limba română contemporană* în *Semantică şi semiotică*, Bucureşti, 1981
BIDU-VRÂNCEANU, 1986: ANGELA BIDU-VRÂNCEANU, *Structura vocabularului limbii române contemporane*, Bucureşti, 1986.
BIDU-VRÂNCEANU, FORĂSCU, 1984: ANGELA BIDU-VRÂNCEANU, NARCISA FORĂSCU, *Modele de structurare semantică cu aplicații la limba română* ,Timișoara, 1984.
BUCA, EVSEEV, 1976: MARIN BUCĂ, IVAN EVSEEV, *Probleme de semasiologie*, Timișoara, 1976.
COȘERIU, 1983: EUGENIU COȘERIU, *Pour et contre l'analyse sémique*, Tokyo, 1983.
COTEANU, FORĂSCU, BIDU VRÂNCEANU, 1985: ION COTEANU, NARCISA FORĂSCU, ANGELA BIDU-VRÂNCEANU, *Limba română contemporană*, voI I, Bucureşti, 1985.
CRISTEA, 1977: TEODORA CRISTEA, *Éléments de grammaire contrastive, domaine roumain-français*, Bucureşti, 1977.
GREIMAS,1966: A. GREIMAS, *Sémantique structurale. Recherche de méthode*, Paris, 1966.
MĂGUREANU, 1984: ANCA MĂGUREANU, *La sémantique lexicale*, Bucureşti, 1984.
MOUNIN, 1972: GEORGE MOUNIN, *Clefs pour la sémantique*, Bucureşti, 1972.
POTTIER, 1963: BERNARD POTTIER, *Recherche sur l'analyse sémantique en linguistique et en traduction mécanique. Série A. Linguistique appliquée et Traduction Automatique II*, Publications Linguistique de la Faculté de Lettre et Sciences de l'Univérsité de Nancy, 1963.
POTTIER, 1964: BERNARD POTTIER, *Vers une sémantique moderne*, Strasbourg, C. Klincksieck, 1964. (extras din „Travaux de linguistique et de littérature", tome II, nr.1, 1964, p. 107 – 137.
TUȚESCU, 1985: MARIANA TUȚESCU, *Cours de sémantique lexicale et sémantique énonciative*, Bucureşti, 1984.

BDD-A3642 © 2004 Ovidius University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 17:58:49 UTC)